

Eelnõu

MÄÄRUS,

[kuupäev] 2024,

millega muudetakse tööstus- ja kaubandusministeeriumi määrust nr 345/2002, millega nähakse ette mõõtevahendid kohustuslikuks vastavustõendamiseks ja mõõtevahendid, mille suhtes kohaldatakse tüübikinnitust, muudetud kujul

Vastavalt metroloogiaseaduse nr 505/1990 artiklile 27, mida on muudetud seadusega nr 119/2000, seadusega nr 137/2002 ja seadusega nr 85/2015, sätestab tööstus- ja kaubandusministeerium järgmise.

I artikkel

Dekreeti nr 345/2002, millega sätestatakse kohustusliku vastavustõendamise mõõtevahendid ja tüübikinnitusele kuuluvad mõõtevahendid, muudetud dekreediga nr 65/2006, dekreediga nr 259/2007, dekreediga nr 204/2010, dekreediga nr 285/2011 ja dekreediga nr 120/2015, muudetakse järgmiselt:

1. § 2 kolmas lause on sõnastatud järgmiselt:

„Tüübikinnitust ei kohaldata ka järgmiste toodete suhtes: taksomeetri mõõteseadmed, mõõtekolvid, büretid ja täpsusklassi A ja AS pipetid, täpsusklassi A mõõtesilindrid, mahumõõturitena kasutatavad statsionaarsed mahutid, maanteetranspordis kasutatavad sõidumeerikud pingekomplektid eelpingestatud betooni- ja kiviankrutele, personaalsetele müramõõturitele ja butüromeetritele.“

2. Lisa on sõnastatud järgmiselt:

„Dekreedi nr 345/2002 lisa

Kindlaksmääratud mõõtevahendite liikide loetelu

Punkt	Mõõteväli, mõõtevahendi tüüp	Kontrollimise kehtivusaeg	Väljastatud kontrollisertifi kaat
1	MÕÕTEVAHENDID GEOMEETRILISTELE KOGUSTELE		
1.1	Materiaalsed mõõtmised		
1.1.1	Massipikkuse mõõturid	5 aastat	ei

1.1.2	Võime mõõtmised	piiramatu	ei
1.2	Mõõtevahendid mõõtmete mõõtmiseks		
1.2.1	Mõõtevahendid rullitud materjalide pikkuse mõõtmiseks	2 aastat	ei
1.2.2	Multidimensionaalsed mõõtevahendid	2 aastat	ei
1.3	Muud pikkuse ja mahu mõõtevahendid		
1.3.1	Statsionaarsete paakide automaatsed tasememõõturid		
	a) automaatsed tasememõõturid ilma metrooloogiliste parameetrite automaatse kontrollita	2 aastat	jah
	b) automaatsed tasememõõturid metrooloogiliste parameetrite automaatse kontrolliga	4 aastat	jah
1.3.2	Mõõtekolvid, büretid, klassi A ja AS täppispiipetid , mida kasutatakse mahu kontrollimiseks	piiramatu	ei
1.3.3	Täpsusklassi A gradueeritud balloonid, mida kasutatakse mahu kontrollimiseks	piiramatu	ei
1.3.4	Korrosioonikindlatest materjalidest valmistatud veotrumlid, püsikujulised	piiramatu	ei
1.3.5	Vedelike transpordimahutid (tsisternid)		
	a) ühe või mitme mahumärgiga transpordimahutid	4 aastat	ei
	b) automaatsete tasememõõturitega transpordimahutid	2 aastat	ei
1.3.6	Fikseeritud säilitusmahutid, mida kasutatakse mahu mõõtmise vahenditena		
	a) külmutus- ja säilitusmahutid piima jaoks	4 aastat	jah
	b) puidust vaadid, mis ei ole transpordiks	5 aastat	ei
	c) muust materjalist vaadid (v.a transpordiks kasutatavad)	10 aastat	ei
	d) mahutid, v.a betooni- ja müüritisemahutid	10 aastat	jah
1.3.7	Alkoholi mõõteriistad, mida kasutatakse toodetud alkoholi koguse mõõtmiseks ^[1]	3 aastat	jah

Märkus.

1) Dekreet nr 150/2008 alkoholi tootmise ja ringluse järelevalve ning alkoholiseaduse muude sätete rakendamise kohta, mida on muudetud dekreediga nr 8/2022

2 VOOLUKIIRUSE JA VOOLUHULGA MÕÕTURID

2.1 Vedelike voolukiiruse ja vooluhulga mõõturid

2.1.1 Mõõdikud, mis mõõdavad veevoolu kogust

	a) mõõturid, mis mõõdavad külma joogivee ja kuuma vee vooluhulka – mehaanilised veearvestid	5 aastat	ei
	b) mõõturid, mis mõõdavad külma joogivee ja kuuma vee vooluhulka – staatilised veearvestid	8 aastat	ei
	c) veevoolumõõturid – muud kui punktides a ja b osutatud veearvestid	5 aastat	ei
2.1.2	Mõõteriistad ja mõõtesüsteemid vedelike (v.a vesi või veeldatud gaas) vooluhulga jaoks	2 aastat	ei
2.1.3	Veeldatud gaaside vooluhulga mõõteriistad ja mõõtesüsteemid	1 aasta	ei
2.1.4	Mõõtevahendite ja vedelikuvoolu mõõtesüsteemide osad, mis ei ole mõõtevahendite ja mõõtesüsteemide lahutamatud osad vastavalt punktidele 2.1.1 või 2.1.2 või 2.1.3		
	a) mõõtemuunduriga rõhuandurid	2 aastat	ei
	b) temperatuuriandurid	4 aastat	ei
	c) mõõtemuunduriga temperatuuriandurid	2 aastat	ei
	d) läbivoolu võnkuvad tihedusmõõturid	1 aasta	ei
2.2	Gaasi voolukiiruse ja vooluhulga mõõturid		
2.2.1	Mõõteriistad ja mõõtesüsteemid gaasi voolukiiruse ja vooluhulga ning nende komponentide jaoks		
	a) membraangaasiarvestid (sh mehaanilise temperatuuri korrigeerimisega gaasiarvestid)	10 aastat ^[2]	ei
	b) Coriolise massimõõdikud	5 aastat ^[3]	ei
	c) turbiini gaasiarvestid	5 aastat	ei
	d) Rotary gaasiarvestid	5 aastat	ei
	e) ultraheli gaasiarvestid	5 aastat ^[4]	ei
	f) termilised gaasi massimõõturid	2 aastat	ei
	g) kompaktsed ja kombineeritud gaasikoguse kalkulaatorid	5 aastat ^[5]	ei
	Teise võimalusena võib kombineeritud gaasikalkulaatorite puhul kasutada eraldi elementide kontrollimist:		
	i. hindamisüksus	5 aastat	ei
	ii. temperatuurisensor	4 aastat	ei

	iii. temperatuurisensor mõõtemuunduriga	2 aastat	ei
	iv. rõhuandur	2 aastat	ei
	h) primaarelemendiga voolukiiruse andurid	5 aastat	ei
	i) hindamisüksused	5 aastat	ei
	j) staatilise rõhu andurid	2 aastat	ei
	k) rõhuvaheandurid	1 aasta	ei
	l) temperatuurisensorid	4 aastat	ei
	temperatuurisensorid mõõtemuunduriga	2 aastat	ei
	d) tiheduse ja suhtelise tiheduse mõõdikud	1 aasta	ei
2.2.2	Surugaasi vooluhulga mõõturid ja mõõtesõlmed mootorsõidukite käitamiseks	1 aasta	ei

Märkus.

2) Kindla kuni G6 suuruse diafragma gaasiarvestite statistilise valikukatse positiivse tulemuse põhjal pikendatakse selle komplekti gaasiarvestite kontrollimise kehtivusaega viie aasta võrra.

3) Kontrollimise kehtivusaeg sõltub lühendatud katse läbimisest kontrollimise kehtivuse kolmandal aastal.

4) Kindla kuni G6 suuruse ultraheli gaasiarvestite statistilise valikukatse positiivse tulemuse põhjal pikendatakse selle komplekti gaasiarvestite kontrollimise kehtivusaega viie aasta võrra.

5) Kontrollimise kehtivusaeg sõltub sellest, kas gaasikoguse kalkulaator läbib kolmanda kehtivusaasta jooksul lühendatud katse.

3 MÕÕTEVAHENDID MEHAANILISTELE KOGUSTELE

3.1 Kaalumõõteriistad

3.1.1	Kaalud	2 aastat	ei
3.1.2	Mitteautomaatkaalud		
	a) I, II ja III klassi kaalud	2 aastat	ei
	b) III klassi kaalud, mida kasutatakse liiva, looduslike täitematerjalide, tahkete olmejäätmete, ringlussevõetavate materjalide, ehitusjäätmete, mineraalsete purustatud materjalide ning mördi ja betooni kaalumiseks	2 aastat	ei
	c) veeremi telje- või rattakoormuse gabariidid	3 aastat	ei
	d) sõiduki staatiliste kontrollkaalude kaalud	1 aasta	jah
3.1.3	Automaatsed kaalud		
	a) rööpakaalud liikuva veeremi kaalumiseks	2 aastat	ei

	b) kaalud, mida kasutatakse liiva, looduslike täitematerjalide, tahkete olmejäätmete, ringlussevõetavate materjalide, ehitusjäätmete, mineraalsete ja purustatud materjalide ning mördi ja betooni kaalumiseks	1 aasta	ei
	c) sõidukite väikese kiirusega kontrollimise kaalud ^[6]	1 aasta	jah
	d) sõidukite suure kiirusega kontrollimise kaalud ^[6]	1 aasta	jah
	e) pidevad summeerimisskaalad	2 aastat	ei
	f) gravimeetrilised täitekaalud	2 aastat	ei
	g) saagikaalumiskaalud	2 aastat	ei
	h) katkendlikud summeerimisskaalad	2 aastat	ei
3.1.4	Automaatsed ja mitteautomaatsed kaalud, mida pakendamisettevõtte käitajad kasutavad kinnispakitud toote tegeliku sisalduse mõõtmiseks	1 aasta	ei
3.1.5	Teraviljatesterid	2 aastat	ei

Märkus.

6) Muudetud seadus nr 13/1997 teede kohta.

3.2 Mehaanilised liikumismõõturid

3.2.1	Tee kiirusmõõdikud, mida kasutatakse liikluseeskirjadele vastavuse kontrollimiseks	1 aasta	jah
3.2.2	Autovedudel kasutatavad sõidumeerikud		
	a) analoog	2 aastat alates kontrollimise kuupäevast	ei
	b) digitaalne	2 aastat alates kontrollimise kuupäevast	ei
3.2.3	Taksosõidukite taksomeetri komplektid	2 aastat	ei

3.3 Rõhumõõturid

3.3.1	Silma tonomeetrid		
	a) kontakt mehaaniline	1 aasta	ei
	b) kontaktivaba ja kontaktne elektrooniline	2 aastat	ei

3.3.2	Vererõhu mõõtmise instrumendid	2 aastat	ei
3.3.3	Maantesõidukite rehvimanomeetrid, v.a manomeetrid, mida kasutatakse üksnes mootorsõidukite kasutajate poolt rehvirõhu mõõtmiseks	2 aastat	ei
3.4	Jõumõõturid		
3.4.1	Eelpingestatud betooni ja kiviankrute armatuurseadmed	6 kuud	jah
4	MÕÕTEVAHENDID TEHNILISTE SOOJUSKOGUSTE JAOKS		
4.1	Termomeetrid ja soojusmõõturid		
4.1.1	Elektroonilised kontakttüüpi meditsiinilised termomeetrid	2 aastat	
4.1.2	Soojusarvestid ja nende elemendid		
	a) kompaktsed soojusenergia mõõturid	5 aastat	ei
	b) vooluandurid ja voolumõõturid	5 aastat	ei
	c) temperatuurisensorid	5 aastat	ei
	d) temperatuurisensorid mõõtemuunduriga	2 aastat	ei
	e) rõhuandurid	2 aastat	ei
	f) kombineeritud soojusarvestite hindamisüksused	5 aastat	ei
4.1.3	Toidualaste õigusaktidega ettenähtud temperatuurikontrolli termomeetrid ^[7] , mida kasutavad kontrolliasutused	2 aastat	ei
4.1.4	Termomeetrid ümbritseva õhu temperatuuri ja kuuma vee kontrollimiseks 0,1 °C või parema skaalajaotusega ^[8] , mida kasutavad kontrolliasutused		
	a) klaas	piiramatult	ei
	b) elektrooniline	2 aastat	ei
4.1.5	Temperatuurimõõturid, mida kasutatakse statsionaarsetes mahutites etalontingimustele teisendamiseks		
	a) temperatuurisensorid	4 aastat	ei
	b) temperatuurisensorid mõõtemuunduriga	2 aastat	ei

Märkus.

7) Näiteks dekreet nr 366/2005 teatavate külmutatud toiduainete suhtes kohaldatavate nõuete kohta ja dekreet nr 137/2004 toitlustusteenuste hügieeninõuete ja epidemioloogiliselt raskete tegevuste hügieenipõhimõtete kohta, mida on muudetud dekreediga nr 602/2005, või dekreet nr 121/2023 toidunõuete kohta.

8) Dekreet nr 194/2007, millega kehtestatakse sooja vee soojendamise ja tarnimise eeskirjad, kütte ja sooja vee ettevalmistamise soojusenergia tarbimise erinäitajad ning nõuded hoonete siseruumide soojusseadmetele koos soojusenergiaga varustamist reguleerivate ja registreerimisvahenditega, muudetud dekreediga nr 237/2014.

5 ELEKTRILISTE KOGUSTE MÕÕTERIISTAD

5.1 Elektriliste koguste mõõteriistad

5.1.1	Vahelduvvoolu induktiivsed elektriarvestid		
	a) elektrienergia mõõtmiseks otseühenduses	16 aastat ^[9]	ei
	b) elektrienergia mõõtmiseks koos mõõtetrafodega	5 aastat	ei
5.1.2	Vahelduvvoolu staatilised elektriarvestid		
	a) elektrienergia mõõtmiseks otseühenduses	12 aastat ^[9]	ei
	b) elektrienergia mõõtmiseks koos mõõtetrafodega	5 aastat	ei
5.1.3	Voolu ja pinge mõõtmise trafod		
	a) elektriarvestitega koos kasutatavad induktsioonarvestid	piiramatult	ei
	b) elektriarvestitega koos kasutatavad mahuarvestid	5 aastat	ei
5.1.4.	Laadimisjaamade mõõteriistad ja mõõtesüsteemid	4 aastat	ei

Märkus.

9) Kindla elektrimõõturite statistilise valikukatse positiivse tulemuse põhjal pikendatakse selle komplekti gaasiarvestite kontrollimise kehtivusaega nelja aasta võrra.

6 OPTILISTE KOGUSTE MÕÕTERIISTAD

6.1 Fotomeetriliste koguste mõõteriistad

6.1.1	Luksmõõturid	2 aastat	jah
-------	--------------	----------	-----

7 MÕÕTEVAHENDID AJA, SAGEDUSE JA AKUSTILISTE KOGUSTE MÕÕTMISEKS

7.1 Helirõhumõõturid

7.1.1	Helimõõturid ja -süsteemid, mis toimivad 1. ja 2. klassi helimõõturina või analüsaatorina	2 aastat	jah
7.1.2	Tonaalsed audiomeetrid	2 aastat	jah
7.1.3	Personaalsed mürakoormuse mõõturid	2 aastat	jah

8 FÜÜSIKALIS-KEEMILISTE KOGUSTE MÕÕTERIISTAD

8.1 Tihedusmõõturid

8.1.1	Laboratoorsed tihedusmõõturid skaalajaotise väärtusega alla $1 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$, välja arvatud mulla tihedusmõõturid (Casagrande)	piiramatult	jah
8.1.2	Laboratoorsed alkoholomeetrid skaalajaotusega $\leq 0,2\%$	piiramatult	jah
8.1.3	Laboratoorsed sahharimeetrid skaalajaotusega $0,1\%$	piiramatult	jah
8.1.4	Laboratoorsed kopitusmõõtjad skaalajaotuse väärtusega $0,2 \text{ kg} \cdot \text{hl}^{-1}$	piiramatult	jah
8.1.5	Laboratoorsed piimatiheduse mõõdikud skaalajaotise väärtusega $\leq 0,5 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$	piiramatult	jah
8.1.6	Võnkuvad laboratoorsed tihedusmõõturid võimega karastada mõõdetud proovi või automaatse temperatuuri korrigeerimisega	1 aasta	jah

8.2 Tahke aine niiskusemõõturid

8.2.1	Teravilja ja õliseemnete niiskusemõõturid	1 aasta	jah
-------	---	---------	-----

8.3 Keemilise koostise mõõteriistad

8.3.1	Protsessigaasikromatograafid energiagaaside ja nende segude energiasalduse määramiseks	1 aasta	jah
8.3.2	Mõõtesüsteemid energiagaaside ja nende segude energiaväärtuse määramiseks	5 aastat ^[10]	jah
8.3.3	Energiagaaside ja nende segude keemilise koostise analüsaatorid	1 aasta	jah
8.3.4	Hingamisalkoholi analüsaatorid	1 aasta	jah

Märkus.

10) Kontrolli kehtivusaeg sõltub tingimusest, et mõõtesüsteem läbib igal valideerimisaastal lühendatud positiivse testi.

8.4 Muud füüsikalise-keemilistes kogustes kasutatavad mõõtevahendid

8.4.1	Butüromeetrid	piiramatult	ei
-------	---------------	-------------	----

9 AATOMI- JA TUUMAFÜÜSIKA MÕÕTERIISTAD

9.1	Tegevusmahu mõõturid ^[11] töökohal eralduvate aerosoolide, gaaside ja vedelike puhul	2 aastat	ei
9.2	Aktiivsuskogused, mida kasutatakse töökohal eralduvate radionukliidide sisalduse kontrollimiseks tahketes ainetes, esemetes ja seadmetes	2 aastat	ei
9.3	Aktiivsusmõõturid, mida kasutatakse radionukliidide sisalduse määramiseks keskkonnas	2 aastat	ei
9.4	Mõõtevahendid aktiivsuse ja dosimeetriliste koguste jaoks ^[12] , mida kasutatakse tuumarajalise piirmäärades ja tingimustes sätestatud kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks	2 aastat	ei
9.5	Mõõtevahendid aktiivsuse ja dosimeetriliste koguste jaoks, mida kasutatakse tuumarajalise piirmäärades ja tingimustes sätestatud kriteeriumidele vastavuse kontrollimiseks	2 aastat	ei
9.6	Mõõtevahendid impulssageduse, aktiivsuse ja dosimeetriliste koguste jaoks, mida kasutatakse tavapärasest tööst kõrvalekallete varajaseks avastamiseks, et vältida kiirgushädaolukorra tekkimist või arenemist	2 aastat	ei
9.7	Mõõteriistad aktiivsuse ja dosimeetriliste koguste mõõtmiseks, mis on ette nähtud kiirgusolukorra jälgimiseks kiirgushädaolukorra ajal ja pärast seda	2 aastat	ei
9.8	Personaalse dooside, sealhulgas juhuslikust kiiritusest saadud personaalse dooside määramiseks kasutatavad aktiivsus- ja dosimeetrilised mõõtevahendid	1 aasta	ei
9.9	<i>In vivo</i> patsientidele manustatavate diagnostiliste ja terapeutiliste ainete aktiivsuse koguse mõõtevahendid	1 aasta	ei
9.10	Dosimeetriliste koguste mõõteriistad, mida kasutatakse meditsiinilise kiirituse korral kasutatavate diagnostiliste ja raviannuste määramiseks	2 aastat	ei

9.11	Õhus leiduvate looduslike radionukliidide mahulised aktiivsusmõõturid, radooni ekvivalentne aktiivsus ^[13] ja dosimeetrilised kogused, mida kasutatakse radooni tungimise vältimiseks hoonetesse ja kaitseks looduslikest radionukliididest tuleneva kiirguse eest hoonetes ja töökohtades, kusjuures võimalik on suurem kokkupuude looduslikust kiirgusallikast ja võimalik suurem kiiritus radoonist	2 aastat	ei
9.12	Aktiivsusmõõturid, mida kasutatakse looduslike radionukliidide sisalduse kontrollimiseks ehitusmaterjalides ja joogivees	2 aastat	ei
9.13	Aktiivsusmõõturid, mida kasutatakse toidu radionukliidide sisalduse kontrollimiseks, ja dosimeetrilised kogusearvestid, mida kasutatakse toidu kiiritamisel tehtavateks rutiinseteks mõõtmisteks ja valideerimiseks	2 aastat	ei
9.14	Mõõteriistad impulsside sageduse, aktiivsuse ja dosimeetriliste koguste jaoks, mida kasutatakse lõhustuvate ja muude radioaktiivsete ainetega seotud loata tegevuse vältimiseks ja avastamiseks	2 aastat	ei
9.15	Mõõtevahendid impulsside sageduse, aktiivsuse ja dosimeetriliste koguste määramiseks, mida kasutavad vanametalli sulatus-, kogumis- ja töötlemisrajatiste käitajad ning jäätmepõletus- ja koospõletustehaste käitajad harva kasutatava kiirgusallika otsimisel radionukliidallika avastamiseks ja kindlakstegemiseks	2 aastat	ei
9.16	Aktiivsusspektromeetrid, mida kasutatakse radionukliidide sisalduse kontrollimiseks metallurgiatoodetes ja radiofarmatseutilistes toodetes	2 aastat	ei

Märkus.

11) Tegevuskogused on määratletud standardiga ČSN EN ISO 80000–10:2013.

12) Dosimeetrilised kogused on määratletud ČSN EN ISO 80000–10:2013 ja ICRU aruandes nr 51.

13) Radooni ekvivalentne aktiivsus on määratletud ICRU aruandes nr 88.“

Artikkel II Üleminekusätted

1. Enne käesoleva dekreeði jõustumiskuupäeva muudetud dekreeði nr 345/2002 kohane kindlaksmääratud mõõtevahendite kontrollimine jääb jõusse kontrolli kehtivuse ajaks vastavalt dekreedile nr 345/2002, mida on muudetud enne käesoleva dekreeði jõustumiskuupäeva.

2. Lisas loetletud mõõtevahendite tüübid, mis on loetletud enne käesoleva dekreedi jõustumiskuupäeva muudetud dekreedi nr 345/2002 punktides 1.2.2, 1.3.3, 1.3.5b, 2.1.1c, 2.2.1f, 2.2.2, 4.1.5, 5.1.4, 8.1.6, 8.3.2 ja 8.3.3, on ette nähtud kohustusliku tüübikinnituse ja kontrolli jaoks alates 1. jaanuarist 2026, välja arvatud mootorsõidukite käitamiseks ette nähtud surumaagaasi voolu mõõteriistad ja mõõtesüsteemid vastavalt käesoleva dekreediga muudetud dekreedi nr 345/2002 lisa alamrubriigile 2.2.2.

III artikkel

Lõppsätted

Käesolevast määrusest teatati kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord.

IV artikkel

Jõustumiskuupäev

Käesolev dekreet jõustub 1. juulil 2024.

Minister: